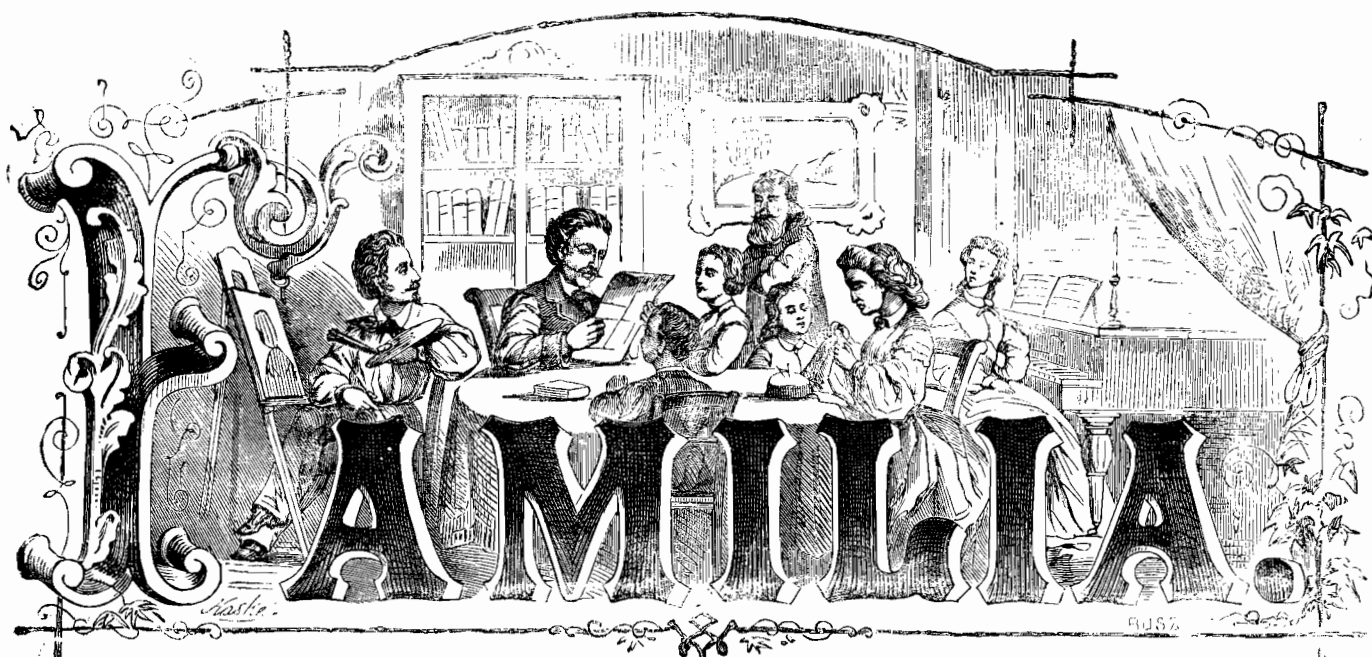

Beletristica, sciintie, arte, viétia sociala, moda.

Totu-odata organulu publicatiuniloru „Societătii pentru fondu de teatru nationalu.”

Pest'a domineca 8/20 nov.	Va esi in fia-care domineca, cu portrete si alte ilustratiuni; ca premiu se dau tablouri pompoze. La fia-care numeru se alatura o cöla de romanu.	Pretulu pentru Austri'a pe jul.-dec. 5 fl. pentru tablou 80 cr. Pentru Romani'a pe jul.-dec. unu galbennu, pentru tablou trei sfanti.	Nr. 45.	Cancelari'a redactiunii Strat'a Dunarei Nr. 3, unde sunt a se adresä manuscriptele si banii de prenumeratiune.	Prenumeratiunile se potu face la töte postele. Pentru Romani'a in librari'a dlorn Socecu et comp. in Bucuresci.	Anulu VI. 1870
--	--	--	------------------------------	--	--	---

Cosmopolitismulu si natiunalismulu in literatura.

— Dialogu intre doi amici. —

— Cari sunt cartile, a caroru cetire e a se preferi? intréba A. pe amiculu seu.

— Acést'a atérna de la aplicarea naturala a fia-caruia si de la feliurimea gusturilor. Unor'a li place poes'ia, altor'a istori'a, filosof'i'a, romanele séu altfeliu de carti.

— Dar nu ast'a voiam sê intrebu. Candu ai cetitu o carte, ori in ce ramu alu literaturéi, care e semnu caracteristicu, dupa care judeci de e buna séu rea? Sciu eu, câ unora li place stilulu frumosu, altii cércä inainte de töte idei sanetöse si ratiunamente juste, far' a luä multa séma de limb'a in care sunt scrise. Aceste sunt bune, si sunt de doritu in ori-ce scriere. Dar eu cugetu, câ este unu criteriu esentialu, care inaltia pretiulu unei scrieri, si dupa care se cunosce superioritatea sa.

— Si care e parerea ta in vederea acestui criteriu?

— Sum siguru, câ aceea-si e si parerea ta. Dupa mine sigilulu neperitoriu alu unei carti bune este *umanitatea*. O carte nu póte fi binefacatória si salutaria, déca autoriulu ei nu se va fi adapatu la isvorulu viu alu evangeliului

umanu, déca nu va avé cugetarea si cultulu umanitătii in anim'a sa, si déca in órele candu a scrisu nu se va fi incaldîtu la lumin'a dulce a acestui santu idealu. De ai stersu o lacrima candu ai lasatu o carte din mana, déca cetirea ei ti-a causatu o palpitare de anima, si ti-a desceptatu unu simtiementu generosu, de iubire, de compatimire, de simpatia, séu de junétia si de curagiu, déca-ti simti pieptulu mai usu-ratu si mintea mai senina, déca te simti mai liberu in urm'a unei lecture, atunci acea carte e buna. Pentru câ o carte buna, ca ori ce fructu alu muncéi omenesci, ca ori ce creatiune, dar mai alesu creatiunile literarie si artistice, sunt o eliberare, atätu pentru autorii lor, câtu si pentru acei ce le gusta.

— E bine, intielegu, dar pentru stilu nu trebue a tiené nici o séma?

— Din contra, eu cugetu, câ e o strinsa legatura intre form'a séu stilulu si intre materi'a séu fondulu unei scrieri. Precum frumuse-ti'a nu e decâtu stralucirea adevérului, aseme-neä o limba eleganta, armoniösa, simpla si naturala este vestmentulu celu mai demnu alu unei bune cugetări. Cugetările cele mai bune, n'au aceea-si taría, pierdu din valórea lor, candu sunt imbracate intr'o limba urita. Sti-

14 noemvre. Armat'a generalului Tann, atacata de 120,000 francesi, fu mai de totu sfaramata. Dóue regimente germane de infanteria, cari formasera patru-anghiu in contra cavaleriei franceze, fura decimate prin ajutoriulu artileriei. Francesii nu dedeau nici unu pardonu. O colóna de husari fu respinsa in mocirlele fluviului Loire, unde s'a nimicitu cu totul. Armat'a lui Tann s'a retrasu pana la Etampes. Poporatiunea spriginesce armat'a. In urmare a acesteia francesii re-ocupara Orléansulu. Posesiunea Orléans-ului erá pentru prussi de o importantia mare, câ-ci ea li deschidea calea spre unulu dintre cele mai fructifere tienuturi ale Franciei; ea i punea in pusetiunea, d'a impedeacă pre francesi in formarea si organisarea armate!oru nóue, si acésta posesiune fu cumperata de prussi cu greutáti terribile si cu sacrificie sangeróse. Inse acestu avantaju li s'a rapitu prin francesi, si aci consiste rezultatulu materialu alu acestei invingeri; totu atátu de mare i este si importantia morala. — Armat'a de la Loire, compusa din recrutele republicei, a batutu pe inimiculu dedatu cu invingeri, si impregiurarea acést'a va influentiá, in modu electricatoriu, a supra poporului francesu; i-va insuflá curagiu si, in fine, i-va dá potere nóua. Cine cunósce caracterulu poporalu alu francesiloru, va scí, cá una fapta succesa cu norocu si esecutata cu potere, e de ajunsu pentru a pune in flacara schintéu'a insuflétirei, inadusita sub cenusia, si estu-modu acésta invingere si-va avé influenti'a sa. Nimbulu invingerii, cu care erau incungiurati pana acuma prussi, e nimicitu, si estu-modu francesii se voru convinge, cá vointi'a si resolutiunea firma a unei natiuni mari voru poté delaturá nenorocirea, adusa a supra loru prin tradare si lasitate.

* * (Unu nou resbelu in prospectu.) Unu telegramu din Vien'a, cu datulu 12 noemv., spune, cá reprezentantii diplomatici ai Rusiei aru fi anunciatu oficialminte in Constantinopolea, Vien'a si Londr'a, cá Russia nu se considera mai multu legata de tractatele din 1856. O scire mai nóua spune, cá Turci'a a propusu in privinti'a acést'a tienerea unu congressu internationalu la Vien'a.

* * (Reuniune de dame.) In Chicago in America, câ-ci numai acolo potu sê se intemple asemenea scene, mai multe dame frumóse compusera o reuniune, care a avutu curiosulu scopu filantropicu, d'a merge nóptea pe strade, spre a cautá déca nu zace unde-va mortu de beatu vr'unu tineru din clasele mai nalte? si gasindu de acestia, a-i duce in casa, a-i desceptá, si a-i conduce a casa. In nóptea prima se dovedí intr'unu modu fórte eclatantu, cá modern'a reuniune nu este fara folosu. Adeca damele gasira culcati pe strade siepte tineri morti de beti, toti din clasele mai nalte. Bucur'á onor. reuniuni fu mare, câ-ci pentru prim'a-óra potú sê esereite grandiósa ei misiune. Junii fure condusi in o casa, unde dupa o tractare frageda — propria dame-loru, se tredíra, si se dusera catra casa. Acésta tractare apoi produse rezultatulu, cá in nóptea urmatória filantropic'a reuniune gasi culcati pe strade, morti de beti pe toti junii din Chicago. Dorere inse, cá acestu actu apoi produse descompunerea reuniunii, care nu se crediú capabila d'a suportá multele sale agende.

Găcitura de sia cu

De Anastasia Leonoviciu.

in	res-	du	can-	le	in-	in-	cam-
ves-	du	Dar	flo-	te	pu-	ri-	cu-i
ce,	pep-	te-	can-	sa	za-	'n	a
ves-	te-	til-	Al-	nu	'n	lo-	Flo-
tu-	jes-	cu	re-	da-	ru.	u-	a
jes-	d'a	ru	Ma-	lo-	mai	cu	'n
ce	lu	ler.	Ca-	t'-	me-	re-	ró-
Cug-	cu	Al-	o-	Fló-	de	a	nes-

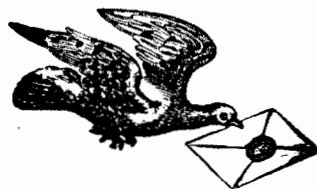
Se póte deslegá dupa saritulu calului.

Deslegarea găciturii de siacu din nr. 41.

„Iustinu Popflu.“

Deslegare buna primiramu de la dómnele si dom-nisiórele: Silvia Moldovanu, Sofia Ionutiasiu, Maria Ionescu, Paulina Pelle; si de la domnii R. Popea, Nes-toru Macelariu si Ioane P. Tertescu.

Post'a Redactiunii.

Sibiu. Dlui N. P. P. Fói'a se tramite poste-restante, pentru cá nu ni-ai scrisu adres'a.

Cernauti. Dlui E. D. Se voru publicá, inse numai mai tar-díoru, câ-ci sunt multi cari ascépta mai de multu.

Dnei A. B. Déca tóte damele romane aru dovedí atát'a zelu fatia cu fói'a nóstra, acést'a ar poté emulá cu ori ce fóia straina de genulu ei.

Dsiórei N. C. Sê publicámu mai adese ori „conversári“ de ale nóstre! Cu tóta placerea, numai sê scimú, cá si alte cetitórie dorescu acést'a.

Suplementu: „Cavalerii noptii“ tomulu I, cól'a XIX.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. Piati'a Pesciloru, Nr. 9.